

СДРУЖЕНИЕ С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ „ИЗГРАЖДАНЕ В ГРАД ДОБРИЧ НА
ПАМЕТНИК НА ГЕНЕРАЛ ИВАН КОЛЕВ И ЗАГИНАЛИТЕ ЗА
ОСВОБОЖДЕНИЕТО НА ДОБРУДЖА ПРЕЗ 1916 ГОДИНА“
ГР. ДОБРИЧ, УЛ. „БЪЛГАРИЯ“ № 12, ОБЩИНА ГРАД ДОБРИЧ,
ТЕЛ. 058/601 206; e-mail: r_koleva@dobrich.bg

Изх. № 108 / 17. 05. 2017г.

ДО
Г-ЖА СВЕТЛА НОТЕВА
ДИРЕКТОР
И УЧИТЕЛСКИ КОЛЕКТИВ
НА 36 СУ „МАКСИМ ГОРКИ“
УЛ. „ПИРИНСКИ ПРОХОД“ 35
СОФИЯ 1680

КОПИЕ:

ДО
Г-Н РУМЕН РАДЕВ
ПРЕЗИДЕНТ НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ
БУЛ. „ДОНДУКОВ“ 2
СОФИЯ 1123

ДО
Г-Н БОЙКО БОРИСОВ
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
БУЛ. „ДОНДУКОВ“ № 1
СОФИЯ 1594

ДО
Г-Н ВАЛЕРИ СИМЕОНОВ
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-
ПРЕДСЕДАТЕЛ
ПО ИКОНОМИЧЕСКАТА И
ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА
БУЛ. „ДОНДУКОВ“ № 1
СОФИЯ 1594

ДО
Г-Н КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ
МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И
НАУКАТА
БУЛ. „КНЯЗ ДОНДУКОВ“ 2А
СОФИЯ 1000

ДО
Г-Н КРАСИМИР КАРАКАЧАНОВ
МИНИСТЪР НА ОТБРАНАТА
УЛ. „ДЯКОН ИГНАТИЙ“ № 3
СОФИЯ 1000

ДО
Г-ЖА ДИАНА ТОНОВА
ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ
НА ОБЛАСТ СОФИЯ
УЛ. „АЛАБИН“ 22, П.К. 1000
СОФИЯ 1000

ДО
Г-ЖА ЙОРДАНКА ФАНДЪКОВА
КМЕТ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА
УЛ. „МОСКОВСКА“ 33
СОФИЯ 1000

ДО
Г-ЖА ВАНИЯ КАСТРЕВА
НАЧАЛНИК НА РЕГИОНАЛНО
УПРАВЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО
УЛ. „АНТИМ I“ № 17
СОФИЯ 1303

ДО
МЕДИИ

ОТНОСНО: Предложение за ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ на предишното име „Генерал Иван Колев“ на 36 СУ „Максим Горки“, София

**Уважаема госпожо Директор,
Уважаеми госпожи и господа учители,**

100-годишнините от войните за национално обединение – Балканска, Междусъюзническа и Първа световна, се честват в цялата страна. Тези войни родиха герои, някои незаслужено и умишлено забравени. Един от тях е генерал-лейтенант Иван Колев – легендарният предводител на славната Първа конна дивизия през Първата световна война. Със своята победоносна военна кариера ген. Колев има съществен принос за освобождаването и обединението на разпокъсаните български земи и народ. Велик военачалник и родолюбец, той дава военна клетва: „Заклех се – да обичам и да миля за своето Отечество... Моето отечество е България, аз съм неин син и като такъв на мен лежи святата длъжност да си пожертвам живота за нейното добро и за запазването ѝ от враговете.“ Верен на своята клетва, години по-късно той се обръща към войниците си преди битката за Добрич: „Кавалеристи, Бог ми е свидетел, че съм признателен на Русия, задето ни освободи. Но какво търсят сега руснаците в нашата Добруджа? Ще ги бием и прогоним както всеки враг, който пречи за обединението на България!“ (Пенев, З. Незабравими български офицери. С., 2005, с. 106.) Думите му са последвани от дела. Руските и румънските дивизии са бити и прогонени оттатък Дунава. След четиримесечни изтощителни сражения Добруджа е освободена, като основен принос има непобедимата конна дивизия на ген. Колев. Но пълководецът загубва здравето си, а малко по-късно и живота си. За него Григор Василев в надгробното си слово казва: „Никога българското племе няма да престане да гори от гордост, когато се спомене името на Колева.“

Веднага след кончината му на 29 юли 1917 г. е учреден национален фонд за построяване на негов паметник в София, а през 1942 г. в освободена Южна Добруджа е основан регионален фонд за изграждане на паметник на генерала и в Добрич. След преврата на 9 септември 1944 г. и двата фонда са разтурени, а парите, събрани в тях – общо над 2 miliona и 200 хиляди лв., заедно с парите от други фондове са одържавени и „разпределени за други нужди“. (Доклад пред национална работна среща под наслов „Опазване и поддържане на военните паметници“, 11.04.2006 г. в ЦВК, София)

В памет на ген. Иван Колев в цяла България са именувани: улици в Добрич, Варна и София; площици в Созопол и Кюстендил; читалища в селата Ловчанци и Воднянци, Добричко; села в Добричко и Варненско и училище в с. Карапелит, Добричко. Месец след смъртта на генерала, от началото на учебната 1917-1918 г. училище в кв. „Красно село“ в София, основано през 1915 г., е именувано „Генерал Иван Колев“. През 1952 г. след внушение „отгоре“ то е преименувано на „Максим Горки“ и досега носи това име. През 1999 г. е направен неуспешен опит от клуб „Капитан Димитър Списаревски“ – София, за ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ на предишното му име. Един от мотивите за отказ е, че „...това е училище и трябва да носи име на писател“. Друг мотив за отказ е, че „...възпитаниците на училище „Максим Горки“

били горди, че са завършили точно това училище, с точно това име“ (Вж. в. „Анти“, бр. 32, 11-17 август 2000 г.). Твърдението е несъстоятелно, защото същото заявяват и завършилите училището в периода 1917-1952 г., когато то се е именувало „Генерал Иван Колев“.

Преди повече от десет години при неформална среща на член на сдружението ни с г-жа Светла Новева – директор на 36 СУ „Максим Горки“, тя заявява, че докато е директор, няма да допусне името на един военен да бъде патрон на училището. Словосъчетанието „един военен“ е унизително и осърбително „за личност, емблематична за Родината ни“ – каквато е оценката на Сергей Станишев за ген. Колев. (Вж. писмото на С. Станишев.)

През 2007 г. в Карлово е проведена национална среща на директори на училища под мото: „Патронажът е важна форма на патриотично възпитание на учениците, на младите хора и начин за отдаване на почит към значимите личности в нашата история.“ Ген. Колев е точно такава значима личност, за съжаление отричана и умишлено забравяна по времето на комунизма. Подобно отношение съществува в някои среди и до днес. Към тях е и 36 СУ „Максим Горки“. Привеждаме съвсем скорошен пример. На 24.03.2015 г. е чествана 100-годишнината от основаването на сегашното 36 СУ. Събитието е отразено в репортаж на БНТ в „Денят започва“, в който се посочва: „От 1915 насам обаче 36-то СОУ „Максим Горки“ се превръща в първа школа за хиляди софиянци.“ (Вж. „Историята на едно вековно училище“, репортаж на БНТ). Създава се впечатлението, че от основаването му през 1915 г. до момента училището е с името на Максим Горки, което не отговаря на истината. 35 от стоте години училището е носило името на ген. Иван Колев – факт, който г-жа Новева в интервюто с нея не отбелязва. За учудване ли е тогава, че много от възпитаниците на училището, сред които интелектуалци и общественици и до ден днешен не са запознати с този факт. Не ги обвиняваме, виновните са други!

Премълчаването на името на ген. Колев при честването на 100-гоишнината на 36 СУ (а и не само тогава) е показателно. Г-жа Новева или не е присъствала на срещата в Карлово, или ако е присъствала, не се е впечатлила от мотото ѝ. И е останала с непроменена позиция: имената на български военни – без право да бъдат патрони на училища.

Зашитата на името на училище „Максим Горки“ с приведените аргументи не е справедлива, патриотична и обоснована позиция.

Актуално и днес е написаното от Захари Стоянов преди около 130 години: „Най-после и ние сме народ, боже мой, и ние имаме *национален егоизъм, человеческо достойнство* (курсив наш), което трябва да възтържествува над чуждите авторитети, трябва да ни характеризира като народ, а не безсъзнателна самоунижаща се тълпа.“ (Акад. Карапетов, Ефрем. Захари Стоянов. Васил Левски (Дяконът). Черти от живота му. Издателство на БЗНС, София, 1977, с. 15)

Такъв чужд авторитет в България е Максим Горки, руски и съветски писател хуманист със световна известност. От друга страна, скандализиращи са публикуваните мисли за и от Максим Горки в сайта на училището www.36su.com. Цитираме: „До края на живота си [Горки] приема и поддържа с авторитета си престъпленията на сталинския режим.“ И още: „Ако врагът не се предаде, го унищожават“ – перифраза на по-известния вариант „Който не е с нас, е против нас, а враговете ги унищожават“. Тези две изречения, поместени в официалния сайт на

едно училище звучат абсурдно и страшно. Задаваме си въпроса: „Поддържане на престъпления“, „унищожаване на врага“ – това ли са хуманните ценности, които едно училище трябва да култивира у възпитаниците си?

Руските писатели Александър Солженицин и Зинаида Гипиус в книгите си „Архипелаг ГУЛаг“ и „Петербургски дневници“ представят не познатата, литературната дейност на писателя Максим Горки с неговото „Човек – това звучи гордо!“ („На дъното“), а личностното и човешкото, непознатото на широката публика, базирано на достоверни източници и документи. В цитираните произведения Максим Горки не е сърцеведът, познавачът на хората, защитникът на обезправените, онеправданите, унизиените, осъдените. Точно обратно! Той застава на страната на репресивния сталински режим и му служи. Всичко това налага преосмисляне на оценката за морала на писателя, тъй като Горки стига до драстично разминаване на думи и дела. (Вж. копие на стр. 522-524 от „Архипелаг ГУЛаг“, том I, изд. „Народна култура“, 1993.)

С пълно основание още през 1990 г. – година преди разпадането на СССР, е ВЪЗСТАНОВЕНО историческото име на град Горки – Нижни Новгород, а по-късно и на проспект Горки в Москва – Тверский проспект. А у нас спорът за името на едно българско училище продължава да бъде на дневен ред години наред. Недопустимо е в XXI век, когато диктаторските тоталитарни режими по света се отхвърлят, заклеймяват и осъждат, у нас да има училища (пет на брой – вж. сайта на училището) с патрон име на личност, компрометириала се с приемането и поддържането на един от тях – сталинизма.

Историческата памет ни задължава в името на „националния egoизъм“ и „човеческото достойнство“ справедливостта да възтържествува и да отдадем дължимото на легендарния български генерал, една незаслужено забравена „ЛИЧНОСТ, ЕМБЛЕМАТИЧНА ЗА РОДИНATA НИ“, като се възстанови предишното, историческото име „Генерал Иван Колев“ на днешното столично 36 СУ „Максим Горки“.

В устава на сдружението ни е записано, че основната му цел е построяване на паметник на генерал Колев. Той е вече факт, благодарение основно на господата Валери Симеонов – депутат (сега вицепремиер), Йордан Йорданов – кмет на Добрич, Йордан Апостолов – бизнесмен и Николай Ненчев – министър на от branата, както и на сдружението. Открихме го на 7.09.2016 г. в присъствието на премиера, министри, депутати, кмета на Добрич, областния управител, делегация от родната на генерал Колев Бесарабия – в това число и негови сродници, родолюбци от цяла България. Освен основна цел сдружението има и съпътстващи цели – издирване и ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ на имената на обекти в различни краища на България, които преди 9.09.1944 г. са били кръстени на името на генерал Колев, а след това са масово преименувани. Става дума за улици, площици, читалища, училища и др. Такъв е случаят и с 36 СУ. По инициатива на сдружението ни през 2013 г. бе ВЪЗСТАНОВЕНО историческото име „Ген. Иван Колев“ на предградовия площад „Войнишко въстание“ в Кюстендил (Вж. в. „Добруджанска трибуна“, бр. 24, 5 февруари 2013 г.).

В нашата кауза имаме подкрепата на представители на местната и на държавната власт, на патриотични организации, политически партии, медии, граждани от цялата страна. В ход е хартиена подписка. Предстои иницииране на петиция в интернет.

Уважаема госпожо Нотева, уважаеми госпожи и господа учители, силно се надяваме да откликнете на нашето предложение в разумен срок, за да се осъществи неповторимата възможност 36 СУ „Максим Горки“ да ВЪЗСТАНОВИ историческото си име „Генерал Иван Колев“ през 2017 г., когато се навършват 100 години от именуването му! При възникване на проблеми сме готови да ви оказваме помощ.

Приложения:

- Кратка информация за Сдружение с нестопанска цел „Изграждане в град Добрич на паметник на генерал Иван Колев и загиналите за освобождението на Добруджа през 1916 г.“
- „Генерал Иван Колев – добруджанският герой“. Част 1 и част 2. Съст. Йочо Билярски. Изд. „Анико“, 2008
- „Паметникът на генерал Иван Колев – неизпълнен дълг на поколенията“. Брошура. Добрич, 2008
- в. „Анти“, бр. 32, 11 – 17 август 2000 г.
- в. „Добруджанска трибуна“, бр. 24, 5 февруари 2013 г.
- Писмо на Сергей Станишев
- Копие на стр. 522-524 от „Архипелаг ГУЛаг“, Т. I, изд. „Народна култура“, 1993 г.
- „Историята на едно вековно училище“, репортаж на БНТ.

С уважение,

ЙОРДАН ЙОРДАНОВ

*Кмет на Община град Добрич и
зам.-председател на Управителния съвет на Сдружение с нестопанска цел
„Изграждане в град Добрич на паметник на ген. Иван Колев
и загиналите за освобождението на Добруджа през 1916 г.“
с председател акад. ГЕОРГИ МАРКОВ*

Зад ръководството на Управителния съвет на сдружението застават всички негови членове: Радослав Симеонов, Дарин Канавров, Веселин Бончев, Георги Чунчуков, Йордан Апостолов, Георги Казанджиев, Снежка Денева и Ангел Радилов.